

Nieuwbouw met oude materialen

Op de plaats van het voormalige pannenkoekenhuis De Sterrenberg in Beek is onlangs een opvallend nieuw woonhuis verzezen: Villa Sterrenberg. Niet alleen het uiterlijk van dit gebouw doet historisch aan, ook de gebruikte materialen zijn dat. Voor de dakbedekking is namelijk gebruik gemaakt van 'tweedehands' materialen.

De nieuw gebouwde villa ligt bovenop een heuvel en heeft daarvoor een prachtig uitzicht op het landelijk gebied rond Nijmegen. Nijmegen was zo'n tweeduizend jaar geleden de belangrijkste Romeinse vestiging in Nederland en heette toen Noviomagus. Villa Sterrenberg brengt deze tijd in herinnering door de keuze voor een voor Nederland uitzonderlijke oud-Italiaanse bouwstijl. Vormgeving en materiaalgebruik geven het pand de uitstraling van een Romeins paleis. Naast het woongedeelte heeft de villa diverse andere ruimten en bijgebouwen. Het pand heeft drie flauw hellende daken; twee daarvan zijn bedekt met nonnen- en monnikenpannen, waaronder ook het torendak. Het derde is bedekt met leipannen. Een van de daken met nonnen- en monnikenpannen loopt rond een grote bak waar de airco-installatie in wordt geïnstalleerd. Het pand heeft tevens enkele zinken verbindingdaken.

Om het historische karakter van het gebouw kracht bij te zetten heeft men ervoor gekozen om op deze daken uitsluitend reeds gebruikte dakpannen toe te passen. De daken zijn uitgevoerd door dakdekkers- en leidekkersbedrijf Adriaans uit Haps.

Oude pannen

Verschillende partijen oude leipannen en nonnen- en monnikenpannen werden op verzoek van de opdrachtgever opgekocht door aannemersbedrijf WBC Oldenzaal. Uit deze partijen werden vervolgens door het dakdekkerbedrijf de bruikbare pannen geselecteerd. Hierbij werd naast de bruikbaarheid van de dakpannen met name gelet op de maatvoering en kleurstelling. Om een esthetisch fraai dak te verkrijgen, diende het dakvlak immers een gelijkmatig uiterlijk te verkrijgen. Omdat de gebruikte partijen pannen verschillende maten en kleuren dakpannen bevatten, werden de dakpannen zodanig aangebracht dat de bij elkaar horende maten en kleuren ook bij elkaar op het dak kwamen te liggen. Bij de killen en de kepers werden leipannen verstevigd door met een componentenlijm een halve pan eraan vast te lijmen.

"Wij hebben wel onze twijfels gehad bij het plan om oude pannen te gebruiken," vertelt Adriaans. "Aan de andere kant wisten we dat het mogelijk moest zijn met deze materialen een goed functionerend dak te vervaardigen. Er is veel tijd gaan zitten in het selecteren van de pannen en bepalen waar ze precies dienden te worden bevestigd. Zo zie je maar weer: dakpannen van 50 tot 100 jaar oud kunnen best nog gebruikt worden en stralen ook nog iets uit."

Waterdichting

Met een dergelijke dakbedekking is de waterdichtheid van de onderliggende dakconstructie van het grootste belang. Complicerende factor was de flauwe dakhelling (17°). Daarom heeft het dakdekker- en leidekkersbedrijf om te beginnen een proefopstelling vervaardigd en de verschillende details met alle betrokken partijen besproken.

Gekozen is voor een waterdichte afsluiting met behulp van de drielaagse folie Spirtech 300 van fabrikant Monier. Dit is een kunststof dampopen, waterdichte folie die als extra zekerheid onder de dakpannen is aangebracht. Deze folie is bovendien voor de stevigheid voorzien van een wapening. Belangrijk was verder dat er voldoende

afstand tussen de pannen en de folie werd gehouden zodat middels ventilatie zou worden voorkomen dat in de constructie condensatie zou ontstaan. Men heeft daarom dubbele regels toegepast om een spouw van minimaal 10cm te verkrijgen. De kepers, killen en loketten werden tenslotte afwerkt met specie en mortel.

De nieuwbouw Villa Sterrenberg is door ligging, vormgeving en materiaalgebruik een bijzonder bouwwerk geworden. Wie nu op zoek gaat naar het voormalige pannenkokenhuis, zal dan ook onverwacht stuiten op een pand dat aandoet als een Romeins paleis. Het gebruik van 'tweedehands' materialen zal het historische karakter van het gebouw alleen nog maar benadrukken. ■

Nieuwbouw Villa Sterrenberg te Beek-Ubbergen

Opdrachtgever: Particulier

Architect: Friso Woudstra Architecten
bna te Vorden

Aannemer: WBC Bouwgroep te
Nijmegen

Dakdekker: Adriaans Dakdekkers- en
Leidekkersbedrijf te Haps

